

## **Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης**

**Σχολική Μονάδα:** 5ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΜΟΣΧΑΤΟΥ - 9051886

**Σχολικό Έτος:** 2024 - 2025

Ημερομηνία Εξαγωγής: 16/06/2025

**Σχολική Μονάδα:** 5ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΜΟΣΧΑΤΟΥ - 9051886

**Στόχος Βελτίωσης:**

Σκοπός του σχεδίου δράσης είναι η αναβάθμιση και η αξιοποίηση του κήπου του νηπιαγωγείου για την υλοποίηση δραστηριοτήτων που ανταποκρίνονται στους στόχους του προγράμματος σπουδών του νηπιαγωγείου.

**Σχέδιο Δράσης:** «ο κήπος μας ,κέντρο μάθησης και δημιουργικότητας»

**Αξονας:** Ηγεσία - Οργάνωση και διοίκηση της σχολικής μονάδας

**Συντονιστής Δράσης:** ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΟΦΙΑ

### **A. Σχεδιασμός της Δράσης**

#### **Αναγκαιότητα - Στόχοι**

Βασικός σκοπός της δράσης είναι η μεταμόρφωση του κήπου μας σε πεδίο μάθησης και δημιουργικότητας των παιδιών. Η αναβάθμισή του και ο εμπλουτισμός του με το απαραίτητο υλικό στοχεύει στην υλοποίηση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που να υπηρετούν το Πρόγραμμα Σπουδών του Νηπιαγωγείου. Στόχος του σχεδίου είναι η βελτίωση της αισθητικής του κήπου ώστε να αποτελεί πόλο έλξης των παιδιών. Παράλληλα το σχέδιο στοχεύει στην κατανόηση της έννοιας της οικολογίας και της αειφορίας με βιωματικό τρόπο. Η οργάνωση του αύλειου χώρου θα δώσει ευκαιρίες και ερεθίσματα στα παιδιά για ανάπτυξη σχέσεων αλληλεπίδρασης , για καλλιέργεια και ανάπτυξη δεξιοτήτων σε ασφαλές και οργανωμένο περιβάλλον. Επιδιώκεται να αξιοποιηθούν ανεκμετάλλευτα σημεία της αυλής για τη δημιουργία παιχνιδιών με ανακυκλώσιμα υλικά. Επίσης η ευαισθητοποίηση των γονέων των παιδιών για την παιδαγωγική αξία των δραστηριοτήτων στην αυλή και άλλων περιβαλλοντικών δρώμενων καθώς και η ενεργοποίηση για συνεργασία αποτελούν στόχο της δράσης μας.

#### **Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης**

Οι εκπαιδευτικοί του σχεδίου δράσης αναλαμβάνουν τον συντονισμό των δραστηριοτήτων που θα υλοποιηθούν στο σχολείο. Για την αποτίμηση της πορείας των εργασιών θα ορίζονται εκ των προτέρων τακτικές συναντήσεις του Συλλόγου Διδασκόντων. Παράλληλα θα αναπτυχθεί συνεργασία με το Σύλλογο Γονέων, την Υπηρεσία Πρασίνου και άλλες υπηρεσίες του Δήμου, πιθανά άλλους περιβαλλοντικούς φορείς.

Τέλος Οκτωβρίου οργανώνεται δράση ευαισθητοποίησης των παιδιών για τη «βιώσιμη πόλη» .Τα παιδιά μαθαίνουν ενέργειες που βοηθούν στη φροντίδα του περιβάλλοντος και φυτεύουν λουλούδια την αυλή του σχολείου. Τέλος Νοεμβρίου θα γίνει διερεύνηση τη άποψης των παιδιών για την αυλή του σχολείου με ζωγραφιές φωτογραφίες και ερωτηματολόγιο που θα τους δοθεί με πιθανά ερωτήματα: τι μου αρέσει να κάνω στην αυλή, τι θα ήθελα να αλλάξω στην αυλή. Η συζήτηση με τα παιδιά (πώς θα ήθελαν να είναι η αυλή) και η συστηματική παρατήρηση (τώρα που αλλάζει ο καιρός τι μπορεί να συμβεί..)θα αποτελούν άλλα εργαλεία σχεδιασμού δράσεων. Θα γίνει καταγραφή απόψεων και θα ενημερωθούν και οι γονείς για την οργάνωση των δράσεων. Θα

συγκεντρωθεί υλικό από το διαδίκτυο σχετικό με την οργάνωση της αυλής και των δραστηριοτήτων που μπορούν να πραγματοποιηθούν σε αυτή με βάση τις απόψεις των παιδιών.

Τον Δεκέμβριο και τον Ιανουάριο θα σχεδιαστούν οι παρεμβάσεις καθώς και η συγκέντρωση των απαιτούμενων υλικών που κατά κύριο λόγο θα προκύψουν από το υλικό που συγκεντρώνεται σχολείο για ανακύκλωση καθώς τα παιδιά έχουν μνηθεί στο τρίπτυχο «Μειώνω-επαναχρησιμοποιώ-Ανακυκλώνω». Για την ανεύρεση άλλων υλικών (χώμα, φυτά ,χρώματα,,,) θα γίνει προσπάθεια ανεύρεσης χορηγών με τη βοήθεια του Συλλόγου Γονέων του Νηπιαγωγείου. Θα σταλούν τα απαραίτητα έγγραφα στις υπηρεσίες του Δήμου για τη δράση. Παράλληλα θα υπάρξει αίτημα για βάσιμο εξωτερικού τοίχου ώστε να είναι καθαρός και να αξιοποιηθεί αργότερα με κατάλληλο υλικό. Θα υπάρξουν συναντήσεις με γονείς που θα εκδηλώσουν ενδιαφέρον για εθελοντική βοήθεια στη δράση

Προτάθηκε από τους εκπαιδευτικούς η υλοποίηση των εργασιών για την αναδιαμόρφωση της αυλής να ξεκινήσει τέλη Φεβρουαρίου μέχρι το Μάιο ώστε να το επιτρέπουν οι καιρικές συνθήκες. Παράλληλα με την δημιουργία παιχνιδιών ή κάποιων κέντρων μάθησης στην αυλή θα διοργανώνονται δραστηριότητες ώστε να δίνονται ευκαιρίες και ερεθίσματα στα παιδιά για ανάπτυξη σχέσεων αλληλεπίδρασης , για καλλιέργεια και ανάπτυξη δεξιοτήτων σε ασφαλές και οργανωμένο φυσικό περιβάλλον.

### **Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία**

Για την υλοποίηση του συγκεκριμένου σχεδίου δράσης απαιτείται ανθρώπινο δυναμικό .Ο Σύλλογος Διδασκόντων ,οι μαθητές του σχολείου , θα συμμετέχουν ενεργά στη δράση. Θα ενεργοποιήσουμε τον εθελοντισμό των γονέων των παιδιών. Επίσης θα ζητηθεί βοήθεια και από την τοπική αυτοδιοίκηση προκειμένου οι αρμόδιοι να κάνουν απαραίτητες παρεμβάσεις που θα προκύψουν . Για το χώμα ,τα φυτά , τα χρώματα που πιθανά να χρησιμοποιηθούν γίνεται προσπάθεια να βρεθούν χορηγοί. Τα υπόλοιπα υλικά θα είναι ανακυκλώσιμα .Τα εργαλεία που θα βοηθήσουν στην υλοποίηση του σχεδίου είναι οι τακτικές συναντήσεις της ομάδας και η μεταφορά των αποφάσεων στις συνεδριάσεις του Συλλόγου Διδασκόντων ,ώστε να υπάρχει η ανάλογη ανατροφοδότηση. Η συζήτηση με τα παιδιά (πώς θα ήθελαν να είναι η αυλή) και η συστηματική παρατήρηση (τώρα που αλλάζει ο καιρός τι μπορεί να συμβεί..)θα αποτελούν άλλα εργαλεία σχεδιασμού δράσεων. Θα υπάρχουν ενημερωτικές επιστολές στους γονείς και σε άλλους φορείς που θα εμπλακούν στη δράση, ημερολόγιο καταγραφής ενεργειών της ομάδας/Ημερολόγιο Σχολικής Ζωής. Θα αντληθούν πληροφορίες και υλικό από το διαδίκτυο .Θα δημιουργηθούν ερωτηματολόγια που θα αποτυπώνουν τις επιθυμίες των παιδιών για τα κέντρα μάθησης και παιχνιδιού που θα δημιουργηθούν στην αυλή.

### **Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης**

Το σχέδιο δράσης θα θεωρηθεί επιτυχημένο όταν ο κήπος διαμορφωθεί με τέτοιο τρόπο που να αποτελεί πεδίο μάθησης και δημιουργικότητας των παιδιών. Όταν οι εκπαιδευτικοί και τα παιδιά θα έχουν τη δυνατότητα να πραγματοποιούν δραστηριότητες στον κήπο που να ανταποκρίνονται στους στόχους του προγράμματος σπουδών , όταν τα παιδιά συμμετέχουν με έκδηλο ενδιαφέρον και χαρά στις δράσεις και ο «κήπος» αποτελεί αγαπημένο κέντρο ενασχόλησης , η δράση θα είναι επιτυχημένη Η φροντίδα και παρατήρηση των φυτών, η ενεργή συμμετοχή στα κέντρα μάθησης που θα δημιουργηθούν και η υλοποίηση άλλων οργανωμένων δραστηριοτήτων στον κήπο θα ενισχύσουν τα αποτελέσματα επιτυχίας της δράσης. Κριτήριο θα αποτελέσει επίσης αν στο τέλος της σχολικής χρονιάς παρατηρηθεί αύξηση των θετικών απόψεων και σχολίων των γονέων των παιδιών και άλλων μελών της κοινότητας για τα αποτελέσματα της παρέμβασης στον κήπο .

### **Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης**

Παρακολούθηση του σχεδίου δράσης θα υπάρχει καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής του. Η πορεία κάθε ενέργειας θα αξιολογείται από την ομάδα εργασίας ,από τα παιδιά και από τους γονείς που συμμετέχουν. Η τακτική ανατροφοδότηση κρίνεται απαραίτητη, ώστε να εκτιμηθεί το ενδεχόμενο τροποποίησης του σχεδίου ή εμπλουτισμού του με συμπληρωματικές δράσεις .Το ενδιαφέρον των παιδιών που θα αποτυπώνεται μέσα από τα ερωτηματολόγια που θα δημιουργούνται θα αποτελεί καθοριστικό παράγοντα αξιολόγησης των δράσεων. Η

ευαισθητοποίηση των γονέων για το σχέδιο θα διαφαίνεται από τη καλή τους διάθεση και τη συμμετοχή τους στη δράση, από τον διάλογο και την ανταλλαγή απόψεων στις συναντήσεις που θα υλοποιούνται, στοιχεία που θα καταγράφονται στο ημερολόγιο σχολικής ζωής.

#### **Ανατροφοδότηση - Προτάσεις Σ.Ε.**

Η θεματική του σχεδίου δράσης που επιλέξατε, είναι ένας εξαιρετικά σημαντικός παράγοντας, εύρυθμης λειτουργίας του σχολείου και μπορεί να γίνει αρωγός, βελτιώνοντας την ποιότητα και τα αποτελέσματα της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Οι υπαίθριες δραστηριότητες έχουν πολλαπλά οφέλη για τα παιδιά και αποτελεί παγκόσμια τάση να υλοποιούνται τα μαθήματα στη φύση.

Προτείνω να λάβετε μέρος στη δράση: *Ημέρα υπαίθριας τάξης* <https://outdoorclassroomday.com/>

Εκτός όμως από αυτές τις μέρες γιορτής των υπαίθριων σχολικών δραστηριοτήτων, περιηγηθείτε στο *sait*, για να αλληλεπιδράσετε και να βρείτε τεράστια ποικιλία οργανωμένων δράσεων αλλά και παιχνιδιών που μπορείτε να αξιοποιήσετε στην αυλή σας, καθημερινά (όταν το επιτρέπουν οι καιρικές συνθήκες), απολαμβάνοντας τις χαρές της φύσης και την κοινωνικο-ψυχο-σωματική ανάταση που προσφέρουν.

Η συνεργασία με τις οικογένειες των παιδιών και τους τοπικούς φορείς όπως επισημάνατε, είναι εξαιρετική πρωτοβουλία, η οποία ενδυναμώνει τις σχέσεις όλων, μέσω της θετικής αλληλεπίδρασης και της παραγωγής κοινού έργου. Έτσι βελτιώνεται και η καθημερινότητα της σχολικής ζωής, λειτουργεί συμπεριληπτικά, ως πρότυπο συνεργατικής κουλτούρας και δημιουργεί ενεργούς πολίτες. Επίσης αυτονόητο είναι ότι λειτουργεί ευεγερτικά στην τόνωση της αυτοπεποίθησης των παιδιών.

Τέλος, μπορείτε να εμπλουτίσετε τις συνεργασίες σας με Εκπαιδευτικές Δράσεις:

1. Με την περιβαλλοντική-ανθρωπιστική οργάνωση *we4all*: <https://we4all.com/schools/> σε όποιο επίπεδο επιλέξετε εσείς: Δεντροφύτευση, εργασίες στην αυλή, επιμόρφωση, εκπαιδευτικό πρόγραμμα κλπ.

2. Τη συμμετοχή σας στο μαθητικό διαγωνισμό: *Bravo schools*

Οι πόροι/μέσα, τα ερευνητικά εργαλεία, τα κριτήρια επιτυχίας και οι διαδικασίες αξιολόγησης είναι σαφή και ολοκληρωμένα. Τέλος, τα τεκμήρια αποτίμησης της δράσης, όποια κρίνει κατάλληλα ο Σύλλογος Διδασκόντων και η Ομάδα Δράσης, καλό είναι να αναρτηθούν και στο πεδίο Γ στα αποτελέσματα της δράσης (με link).

Πολύ καλή η προσπάθεια σας, καλή συνέχεια και είμαι σίγουρη ότι με τη δημιουργικότητα, την έμπνευση και τη μεθοδικότητά σας, το σχέδιο δράσης θα έχει μαθησιακά αποτελέσματα υψηλού επιπέδου προς όφελος των μικρών μαθητών σας.

Για οποιαδήποτε επιπλέον διευκρίνηση είμαι στη διάθεσή σας.

Σας εύχομαι καλή επιτυχία στην υλοποίηση των στόχων σας!

## **B. Υλοποίηση της Δράσης**

#### **Περιγραφή**

Το σχέδιο δράσης της σχολικής μας μονάδας για τη μεταμόρφωση του κήπου μας σε πεδίο μάθησης και δημιουργικότητας των παιδιών με στόχο την υλοποίηση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που να υπηρετούν το Πρόγραμμα Σπουδών του Νηπιαγωγείου ξεκίνησε στο τέλος της περσινής σχολικής χρονιάς και οργανώθηκε και συνεχίστηκε κατά τη διάρκεια του τρέχοντος σχολικού έτους. Η βελτίωση της αισθητικής του κήπου ώστε να αποτελεί, πόλο έλξης των παιδιών και η κατανόηση της έννοιας της οικολογίας και της αειφορίας με βιωματικό τρόπο υπήρχαν σε όλες τις ενέργειες και δραστηριότητες του προγραμματισμού.

Τέλος Οκτωβρίου οργανώνεται δράση ευαισθητοποίησης των παιδιών για τη «βιώσιμη πόλη» ([Βιώσιμη πόλη - 5ο Νηπιαγωγείο Μοσχάτου](#)). Τα παιδιά μαθαίνουν ενέργειες που βοηθούν στη φροντίδα του περιβάλλοντος και φυτεύουν λουλούδια την αυλή του σχολείου. Σε συγκεκριμένες μέρες ανά τμήμα, τα παιδιά αναλαμβάνουν να

ποτίζουν και να φροντίζουν τα λουλούδια που υπάρχουν στον κήπο .

Τέλος Νοεμβρίου όλα τα παιδιά στην αυλή ,μέσα από παρατήρηση και συζήτηση διατυπώνουν επιθυμίες για τις αλλαγές που θέλουν να πραγματοποιηθούν (<https://blogs.sch.gr/5nipmosch/2025/02/02/oi-apopseis-kai-oi-epithymies-ton-paidion-gia-ti-diamorfosi-tis-aylis/> ) . Στη συνέχεια με βάση τις επιθυμίες των παιδιών συγκεντρώνεται υλικό από το διαδίκτυο και δημιουργείται μια παρουσίαση ώστε να υπάρχουν οπτικά ερεθίσματα και οι ανάλογοι σχολιασμοί ( <https://blogs.sch.gr/5nipmosch/2025/02/02/o-kipos-mas/> . ) Άμεσα γίνεται η χαρτογράφηση του κήπου προκειμένου να αποτυπώσουν τα παιδιά που θα μπου τα κέντρα ενδιαφέροντος ([Η χαρτογράφηση του κήπου μας – 5ο Νηπιαγωγείο Μοσχάτου](#)). Τα παιδιά αφού έχουν δει την παρουσίαση αποτυπώνουν στο χάρτη που δημιουργήθηκε τις επιθυμίες τους (πού και τι θα μπει).Γίνεται η επεξεργασία του υλικού από τις νηπιαγωγούς της ομάδας δράσης και δημιουργείται γράφημα το οποίο παρουσιάζεται στα παιδιά και στον σύλλογο Γονέων για την συγκέντρωση υλικών (συσκευασίες ,παλέτες, χρώματα )που δεν έχουμε ( [ο κήπο που ονειρευόμαστε σε σχέδια και αριθμούς – 5ο Νηπιαγωγείο Μοσχάτου](#) ) .Παράλληλα ενημερώνονται οι υπηρεσίες Πράσινου και οι τεχνικές υπηρεσίες για το βάψιμο εξωτερικών τοίχων και την ανεύρεση δύο δέντρων για δεντροφύτευση.

Τον Ιανουάριο ένα παιδί φέρνει από το χωριό ρίζα πιπεριάς και ντοματιάς που φυτεύονται στον κήπο. Δημιουργούνται ερωτήματα στα παιδιά καθώς πλησιάζουν ακραία καιρικά φαινόμενα και τα φυτά χρειάζονται προστασία. Το σπιτάκι για φυτά που πρότεινε ένα παιδί (θερμοκήπιο)αρχίζει να στήνεται και τοποθετείται στον κήπο για να προστατεύσει τα φυτά ([Το θερμοκήπιο μας! – 5ο Νηπιαγωγείο Μοσχάτου](#) ) .

Τον Απρίλιο έρχονται κηπουροί από Την Υπηρεσία Πράσινου του Δήμου και σκάβουν το μέρος του κήπου που θα φυτευτούν τα δέντρα καθώς τα παιδιά είχαν εκφράσει την επιθυμία να έχουν στην αυλή δύο λεμονιές για να τις φροντίζουν και να παίρνουν λεμόνια για να φτιάχνουν λεμονάδα ([Ο κήπος μας γίνεται πιο όμορφος! Οι επιθυμίες μας υλοποιούνται! – 5ο Νηπιαγωγείο Μοσχάτου](#) ) !

Το ίδιο χρονικό διάστημα έχουν συγκεντρωθεί τα υλικά για τα κέντρα μάθησης και παιχνιδιού και με την ενεργό συμμετοχή των παιδιών αρχίζει το στήσιμο τους.( [Ο κήπος μας ομορφαίνει! – 5ο Νηπιαγωγείο Μοσχάτου](#)). Δημιουργείται η μουσική γωνιά που είχαν ζητήσει τα παιδιά ,ο αυτοκινητόδρομος .Τα παιδιά φτιάχνουν από τις άδειες συσκευασίες κρεμαστά στολίδια(μέλισσες) για τα δέντρα ενώ στολίζουν άλλο κορμό δέντρου. Παράλληλα σχεδιάζουν, μετρούν ,κόβουν για να φτιάξουν τις ταίστρες και τις φωλιές πουλιών. Κορμοί δέντρων ζωγραφίζονται και μετατρέπονται σε τρίλιζες. Έρχεται συνεργείο του Δήμου και βάφει τον εξωτερικό τοίχο ώστε τα παιδιά να τον διακοσμήσουν. ([Ο κήπος μας αλλάζει .. Γίνεται ακόμη πιο όμορφος!!! – 5ο Νηπιαγωγείο Μοσχάτου](#)). Τα παιδιά συμμετέχουν με έκδηλο ενδιαφέρον και χαρά στις δράσεις που οργανώνονται έξω και ο «κήπος» αποτελεί πλέον αγαπημένο κέντρο ενασχόλησης([Ο κήπος μας πόλος έλξης μικρών και μεγάλων! – 5ο Νηπιαγωγείο Μοσχάτου](#))([Τι θα μπορούσα να κάνω με τους φίλους μου στον κήπο του σχολείου μας; – 5ο Νηπιαγωγείο Μοσχάτου](#))Τα παιδιά παράλληλα παίζουν και παρατηρούν και τα φυτά και τα δέντρα που μεγαλώνουν και αλλάζουν ανάλογα την εποχή που διανύουμε ([Ο βοτανόκηπος μας – 5ο Νηπιαγωγείο Μοσχάτου](#))([Το ανθισμένο δέντρο στον κήπο μας είναι η αφορμή... – 5ο Νηπιαγωγείο Μοσχάτου](#))

## Γ. Αποτίμηση της Δράσης

### Αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (εφόσον υπήρξαν)

Η δράση υλοποιήθηκε στην πλειοψηφία σύμφωνα με τον αρχικό προγραμματισμό. Τεκμήρια όλων αυτών των δράσεων μπορούν να αντληθούν από το blog του σχολείου (<https://blogs.sch.gr/5nipmosch/>)

### Αποτελέσματα της Δράσης

Η συμμετοχή και συνεργασία εκπαιδευτικών για την υλοποίηση της δράσης ήταν καθοριστική. Οι μαθητές συμμετείχαν ενεργά, βιωματικά και με ενθουσιασμό καθ' όλη τη διάρκεια της δράσης. . Αναρτήθηκαν οι δραστηριότητες του σχολείου μας με πλούσιο συνοδευτικό υλικό,( <https://blogs.sch.gr/5nipmosch/>) το οποίο

συνετέλεσε στην προβολή του σχολείου μας στην ευρύτερη τοπική κοινωνία. Τα παιδιά συμμετέχουν με έκδηλο ενδιαφέρον και χαρά στις δράσεις που οργανώνονται έξω και ο «κήπος» αποτελεί πλέον αγαπημένο κέντρο ενασχόλησης([Ο κήπος μας πόλος έλξης μικρών και μεγάλων! – 5ο Νηπιαγωγείο Μοσχάτου](#)).Τα παιδιά παράλληλα παίζουν και παρατηρούν και τα φυτά και τα δέντρα που μεγαλώνουν και αλλάζουν ανάλογα την εποχή που διανύουμε ([Ο βοτανόκηπος μας – 5ο Νηπιαγωγείο Μοσχάτου](#))( [Το ανθισμένο δέντρο στον κήπο μας είναι η αφορμή... – 5ο Νηπιαγωγείο Μοσχάτου](#))

#### **Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί**

4 = Πλήρως

#### **Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων**

Ο σαφής προγραμματισμός ,το χρονοδιάγραμμα και οι συχνές συναντήσεις της ομάδας έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στην επιτυχία του σχεδίου. Τα παιδιά ενεπλάκησαν ενεργά στα περισσότερα στάδια της υλοποίησης του σχεδίου δράσης, γεγονός που βοήθησε τόσο στην επιτυχία του όσο και στην απόκτηση νέων δεξιοτήτων από τα νήπια. Αποτύπωσαν τις προτιμήσεις τους από τα αρχικά στάδια προγραμματισμού της δράσης. Εφαρμόστηκαν δημοκρατικές διαδικασίες καθώς τα παιδιά, ζωγράφισαν τα κέντρα μάθησης που θέλουν να δημιουργηθούν στην αυλή και ,οι προτιμήσεις τους παρουσιάστηκαν σε γράφημα πίτας . Ήταν πολύ επικοινωνιακή η συχνή επικοινωνία των μελών του συλλόγου γονέων, και των μελών της ομάδας δράσης για ανταλλαγή απόψεων καθώς και το κλίμα σεβασμού και συνεργασίας ανάμεσα σε όλα τα μέλη του Συλλόγου Διδασκόντων.

#### **Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν**

Κατά τη διάρκεια της υλοποίησης της δράσης παρουσιάστηκαν και ορισμένες δυσκολίες. Ο μεγάλος αριθμός των ιώσεων που ταλαιπώρησαν παιδιά και εκπαιδευτικούς είχε ως αποτέλεσμα κάποια καθυστέρηση και αναβολή των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων του σχεδίου δράσης .Οι καιρικές συνθήκες, καθώς οι δράσεις υλοποιούνταν στον εξωτερικό χώρο δεν ήταν πάντα ευνοϊκές. Υπήρξαν φορές που οι εργασίες (βοτανόκηπος, επισκευή παιχνιδιών εξωτερικού χώρου, φύτεμα δέντρων) αναβλήθηκαν λόγω της βροχής.

#### **Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε**

Με την πραγματοποίηση της δράσης, ο σχολικός χώρος αναβαθμίστηκε συνολικά. Φυτεύτηκαν δύο καρποφόρα όπου τα παιδιά ανέλαβαν την ευθύνη της φροντίδας με συχνή παρατήρηση των αναγκών τους καθώς και της ευδοκίμησής τους. Κατασκευάστηκε αυτοσχέδιο θερμοκήπιο το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί και τα επόμενα σχολικό έτος στις κρύες μέρες του χειμώνα για την προστασία ευαίσθητων φυτών [Το θερμοκήπιο μας! – 5ο Νηπιαγωγείο Μοσχάτου](#) .Φυτεύτηκαν δέντρα [Ο κήπος μας γίνεται πιο όμορφος! Οι επιθυμίες μας υλοποιούνται! – 5ο Νηπιαγωγείο Μοσχάτου](#) !

. Δημιουργήθηκαν κέντρα μάθησης όπου απασχολούνταν δημιουργικά τα παιδιά([Ο κήπος μας αλλάζει .. Γίνεται ακόμη πιο όμορφος!!! – 5ο Νηπιαγωγείο Μοσχάτου](#)).Δημιουργήθηκε ο βοτανόκηπος και τα παιδιά παρατηρούν τις αλλαγές ανάλογα με την περίοδο που διανύουμε ([Ο βοτανόκηπος μας – 5ο Νηπιαγωγείο Μοσχάτου](#)) Εμπλουτίστηκε το ιστολόγιο του σχολείου με την αναφορά σε κάποιες από τις δράσεις του σχεδίου(<https://blogs.sch.gr/5nipmosch/>).

#### **Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης**

Δεν πραγματοποιήθηκαν επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης. Οι νηπιαγωγοί της ομάδας δράσης πλοηγήθηκαν στο διαδίκτυο για την συγκέντρωση υλικού που θα ανταποκρίνονταν στα ενδιαφέροντα των παιδιών προκειμένου να το παρουσιάσουν στα παιδιά και στις άλλες συναδέλφους και να εμπλουτίσουν τις προτάσεις τους.

#### **Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης**

Οι δράσεις που υλοποιήθηκαν θα μπορούσαν να εμπλουτιστούν και να συνεχιστούν το επόμενο σχολικό έτος. Το υλικό που υπάρχει στο blog του σχολείου, μπορεί να αποτελέσει κίνητρο για διεξοδικότερη επεξεργασία από τη νέα σχολική χρονιά αλλά και να χρησιμοποιηθεί και από άλλους εκπαιδευτικούς. Οι μαθητές συμμετείχαν με ενθουσιασμό στις αποφάσεις και στις επιλογές για τη διαμόρφωση του χώρου με αποτέλεσμα να σέβονται περισσότερο το χώρο και τα υλικά του σχολείου βιώνοντας τη διαδικασία τόσο της απόκτησης τους όσο και της διαμόρφωσης. Δεδομένου ότι η ενεργή συμμετοχή τους σε θέματα οργάνωσης και αποφάσεων για το σχολείο βοήθησε στην απόκτηση επιπλέον δεξιοτήτων από τα νήπια, αποδεικνύεται μια καλή πρακτική για επανάληψη και σε άλλες διαδικασίες.

#### **Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης**

Θα ήταν πάρα πολύ χρήσιμη η διοργάνωση επιμόρφωσης για τη σημασία και τη σπουδαιότητα της κατάλληλης διαμόρφωσης του εξωτερικού χώρου του Νηπιαγωγείου, καθώς συνδέεται με την προαγωγή της μάθησης μέσα από το παιχνίδι, την ενίσχυση της αειφορίας και τη δράση των μαθητών/τριών ως ενεργοί πολίτες.

#### **Προτάσεις για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις το επόμενο έτος**

Βασικός σκοπός της δράσης ήταν η μεταμόρφωση του κήπου μας σε πεδίο μάθησης και δημιουργικότητας των παιδιών. Κάθε σχολική χρονιά, η αναβάθμισή του και ο συνεχής εμπλουτισμός με το απαραίτητο υλικό σύμφωνα με τα ενδιαφέροντα και επιθυμίες των παιδιών, θα διευκολύνει την υλοποίηση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που υπηρετούν το Πρόγραμμα Σπουδών του Νηπιαγωγείου. Για το επόμενο σχολικό έτος, προτείνεται η συστηματική του φροντίδα του ανθόκηπου από την αρχή της νέας σχολικής χρονιάς. Θα ήταν πολύ εποικοδομητική η δημιουργία περισσότερων κέντρων ενδιαφέροντος καθώς αυξάνει τις ευκαιρίες για μαθησιακές δράσεις και ρουτίνες εκτός της σχολικής τάξης για τους μαθητές (όσο το επιτρέπουν οι καιρικές συνθήκες). Αν και ο χώρος της αυλής μας, είναι πολύ περιορισμένος, η δημιουργία λαχανόκηπου θα κινητοποιούσε τα ενδιαφέροντα των παιδιών.